

EDINOST

werpen, kjer se bodo vkrcale za Ameri
V Koblencu bo ostal le oddelek ameriške
čet v svrhu razprodaje predmetov, ki
ne dajo vzeti seboj.
V uradnih krogih se govori, da nima
ukrep ameriškega predsednika nikake

političnega ali vojaškega značaja. «New York Herald» pa hoče vedeti, da hoče Amerika s tem pokazati svoje navzkrižje s francosko politiko.

Demonstracije v Essenu pred francosko zasedbo — «Deutschland über alles» — Nemčija pripravljena plačati vse?

LONDON, 11. Reuterjeva agencija javlja, da so se sredi vršile v Essenu protestne demonstracije proti napovedani francoski zasedbi. Peta se je tudi pesem «Deutschland über alles». Med drugimi sta govorila dr. Dell, bivši minister za kolonije in Luther, minister za narodno gospodarstvo. Protestnega zborovanja pa se delavstvo ni udeležilo.

Francosko-belgijska nota, naznanjajoča sankcije, izročena nemškemu ministru v zvezi s stvarmi. — Protest ministra Rosenberga. — Nemški poslanik v Parizu in Bruxellesu odpošlicana. — Premogovski sindikat prenesel svoj sedež iz Essena v Hamburg.

BERLIN, 11. Wolfova agencija javlja: Francoski poslanik in belgijski zastopnik sta izročila vnanjemu ministru Rosenbergu dve enaki noti o ukrepih, ki jih nameravata ukreniti njuni vladi v ruhrski kotlini. Minister Rosenberg je izjavil, da si pridržuje odgovor na ti noti, da pa že sedaj protestira proti napovedani akciji, ki pomeni kršitev mirovnih pogojev in mednarodnega prava. Vlada je dala nalog nemškemu zastopniku v inozemstvu, da protestira pri tamšnjih vladah proti nasilni politiki Francije in Belgije in naj jim natančno pojasni dejansko in pravno stanje.

Nota, ki je bila izročena nemškemu ministru v zvezi s stvarmi se glasi:

«Vsed ugovorljive reparacijske komisije, da Nemčija ni izvršila njenega programa glede dobave premoga in lesa Franciji, je francoska vlada sklenila poslati v ruhrsko kotlinno kontrolno komisijo, sestavljeno od inženirjev in drugih tehnikov, ki bodo imeli potrebno pooblastitev za nadzorovanje premoženja sindikata in za zagotovitev izvršitve potrebnih ukrepov za plačanje odškodnin. Italijanska vlada je tudi sklenila, da bodo sodelovali pri kontroli tudi italijanski inženirji. Francoska vlada izjavlja, da nima sedaj nikakor namena podvzeti vojaške ukrepe in okupacije političnega značaja. Poslala bo v ruhrsko kotlinno le čete, ki so potrebne za varstvo misij in za jamčenje izvršitve mandata. V slučaju, da bi se vsled kateregakoli manevara delo funkcionarjev misij in pospremnih okupacijske vojske motilo ali oviralo, ali pa da bi domača oblastva sama ali pa s svojo nemarnostjo povzročila kakršnekoli nered v gospodarskem ali materialnem življenju pokrajine, se bodo takoj izvršili vsi prisilni ukrepi in sankcije, ki se bodo smatrale za potrebne.»

Nota je pospremljena s dvema listinama, katerih prva vsebuje pravice zavezniških inženirjev in funkcionarjev, katerim morajo iti domača oblastva v vsem na roko, druga listina pa predvideva slučaj, da bi premoženje in rudniški sindikat kršila izdane določbe ali pa da bi se nalašč prizvajal slabši premož in določa za ta slučaj stroge ukrepe.

Wolfova agencija javlja nadalje, da je bil dr. Mayer, nemški poslanik v Parizu, brzojavno obveščen, da naj izroči poslaniske posle poslaniku svetniku in naj zapusti mesto. Enak ukaz je bil poslan dr. Landsbergerju, nemškemu poslaniku v Bruxellesu.

Sindikati za premoženja podjetja v Porenju in na Westfalskem je prenesel svoj sedež iz Essena v Hamburg. Dokler bo uprava ostala v Essenu, bo poslovala po navodilih iz Hamburga. Ta sklep se je pospešil sprito zasedbe ruhrske kotlinne. Sinoči so štirje delavski voditelji zapustili Essen.

Avstrija

Schüllerjevo potovanje v Rim

DUNAJ, 10. «Politische Korrespondenz» javlja, da se bo podeliti dne sekcijski šef dr. Schüller v Rim, da se posvetuje glede ureditve vprašanj, ki so v zvezi z izvršitvijo dogovorov, ki so bili sklenjeni na konferenci v Rimu spomladi l. 1922.

Grška

Zbiranje grške vojske v zapadni Traciji

PARIZ, 10. «Matin» javlja iz Belgada, da obstoja grška vojska v zapadni Traciji iz 70 tisoč mož. Grška fronta na obrežju Marice je dolga približno 15 km. Začasni dogovor med Grčijo in Čehoslovakiijo.

ATENE, 11. Včeraj sta ministri vnanjih stvari Aleksandris in čehoslovakijski poslanik podpisala začasno trgovsko pogodbo, ki bo trajala 6 mesecev.

Turčija

Turčija bi hotela začeti separatna pogajanja z Anglijo zaradi Musula in vzhodnega vprašanja. — Anglija zavrača separatna pogajanja.

LONDON, 11. Agencija Reuter naznanja prihod dveh turških delegatov iz Lausanne v London in pravi nadalje: Ne zdi se verjetno, da bo angleška vlada začela s turškimi delegatoma kak pogajanja. Zdi se, da sta dva delegata prihajata s predlogi glede Musula in vzhodnega vprašanja, toda angleška vlada se namerava začetni nikakoli pogajanj brez sodelovanja ostalih zavezniškov. Anglija ni bila nikoli za kaklo separatno akcijo proti Turčiji in bo še nadalje sporazumno postopala s Francijo in Italijo, da se morejo pogajanja v Lausanni zadovoljivo končati. Turška delegata sta Šerif beg in Mukijor beg.

Konferenca v Lausanni
Spoznanje glede izmenjavanja vojnih ujetnikov dosežen

LAUSANNE, 11. Predsednik podkomisije za izmenjavanje ljudstva, kom. Montagna, je predložil poročilo ter izjavil, da je podkomisija v glavnem dosegla sporazum glede izmenjavanja talcev in vojnih ujetnikov. Glede prvega vprašanja je dogovorjeno, da bodo vrnjeni anatolijski talci, ki so bili prepeljeni na Grško. Ob enem bodo vrnjeni grški talci nahajajoči se na Turškem, če jih je kaj. Glede drugega vprašanja je dogovorjeno, da bo Grška takoj vrnila turške ujetnike proti vrnitvi enakega števila grških vojnih ujetnikov s strani Turške. Ostali grški ujetniki bodo vrnjeni po sklepu miru. Glede izmenjavanja ljudstva, ki bo obvezno, je dogovorjeno, da ne bodo zapodeni Grki, bivajoči v Carigradu, izvenemš one, ki so se naselili po 1. oktobra 1918. Ker se imajo izvršiti dogovori glede vrnitve talcev in ujetnikov le v zvezi z vprašanjem patriarhata, je kom. Montagna dal izjave želji, da bi se iz razlogov človečnosti ti dve vprašanji ločili drugo od drugega.

Lord Curzon se je zahvalil podkomisiji za njeno delo ter je ponovil poziv, naj bi se kočljivo vprašanje patriarhata rešilo s tem, da ostane v Carigradu in da odpadejo vsi njegovi politični in upravni posli. Venečelo je sprejel ta predlog. Izmet paša je prijavil nekatere pridržke ter izjavil, da jemlje na znanje zagotovila raznih držav, da bi patriarhat zgubil vse svoje politične in upravne funkcije; dodal je, da bodo pravice manjšin zaščitene v posebnih klavzulah mirovne pogodbe, ter je končno izjavil, da se turško odposlanstvo vsled formalnih zagotovil, ki so bila dana, odpušča zahtevi, da patriarhat zapusti Carigrad.

Lord Curzon je turškemu odposlanstvu čestital k tej izjavi, ki bo ugodno sprejeta od vsega sveta. — Dobri vtis, ki ga je napravila ta izjava se je pokazal tudi pri sedanjih podkomisij, ki proučujejo vprašanje talcev v Turčiji, gospodarsko poslovanje in zdravstvene ukrepe. Pri prvi komisiji bo mogoč načelen sporazum, ker so se zavezniški odpovedali fiskalnim ugodnostim, katere so do sedaj uživali tuji na Turškem. V drugi podkomisiji se zblizujejo vidiki. Glavno vprašanje obstoji v tem, da se zadržuje, da obstoji med Turčijo in Nemčijo tajen dogovor o prednosti. Če bi se to izkazalo kot resnično, bodo zavezniški zahtevali, naj se ista klavzula sprejme v mirovno pogodbo.

Dnevne vesti

«Istarska Rijeka». Poročali smo že o preosnovi naše politične organizacije v Istri, ki je končala s tem, da se je ustanovilo za Istro eno edino, samostojno politično društvo ter temu paralelno dosednji dve glasilu istarskih Slovanov: «Pučki Prijatelj» in «Stara naša Sloga» odstopili in dali mesto novemu glasilu. Včeraj je novi list prikratk izšel pod imenom «Istarska Rijeka». Politično društvo za Istro se v članku «Naša prva beseda» (Naša prva beseda) obrača na istarski narod: Istro ima danes svoje posebno politično društvo. Struje, katere so se bile pojavile v zadnjem času, so se združile in zile v eno društvo. To je zahteval interes našega istarskega naroda. Morali smo se odcepiti od Političnega društva «Edinosti» v Trstu, s katerim smo bili do sedaj skupaj in s katerim smo se rami ob rami borili za svoje pravice, radi tega, ker so danes, ko so se napravile tri posebne pokrajine z glavnimi mesti Trst, Videm in Pula, z novimi mejami, nastala za vsako pokrajino posebna nova politična, gospodarska in kulturna vprašanja pokrajinske narave, za katerih rešitev moramo v vsaki pokrajini osredotočiti vse svoje sile, ker so ta vprašanja različna in drugačna v vsaki pokrajini.

Ni to čin naperjen proti dosedanjemu političnemu društvu v Trstu, kateremu smo hvalježi, da nas je vzelo v najtežjih časih, kadar je Istro trepetala pod težkimi, krvavimi udarci, pod svoje okrilje ter bilo bedni Istri z delom in nasvetom v pomoč. Razvoj političnih dogodkov nam vsiljuje ta sklep, ker prinaša nam, Tržačanom in Goričanom nove naloge posebne pokrajinske narave, katere bomo mogli — tako vsaj mislimo — najbolje sami rešiti, v kolikor so pokrajinske narave. Trst, Gorica in Istria imajo danes svoje posebne skrb.

Toda razcepjenji nismo, ker ne gremo vsak svojo pot; kajti v skupnih vprašanjih nas veže

Narodni Svet in misel, da smo eno in nerazdeljivi. Vsak udarec proti Istri, je udarec proti Trstu, Gorici in obratno. In kadar Gorica plaka, se ne raduje ne Istro ne Trst. Zakaj, eno telo smo.

To naj si zapomnijo vsi naši nasprotniki. Bodočnost nam bo pokazala, je-li to naše taktično postopanje upravičeno ali ne.

Političnim društvom v Trstu in Gorici naš bratski pozdrav!

Glede naših italijanskih sodeželanov, je naše stališče sledeče: mi smo lojalni državljani in izpolnjujemo vse svoje dolžnosti, toda zahtevamo, da tudi naša država napram nam izpolni svoje dolžnosti. Pri tem se bomo potrudili, da opozorimo pozvane činitele na rane, katere nas tiščijo. In kadar se pripeti krivica, bomo zahtevali, da se popravi. Pravični bomo proti drugemu, a istotako zahtevamo, da bodo tudi drugi proti nam!

Ni treba, da kaj dodamo k tej lepi prvi besedi. Novo soboriteljstvo za pravice našega naroda. «Istarsko Rijeko», prisrčno pozdravljamo. Želimo jej obilo uspehov in na mnogaj!

Tolazba v žalostnem času. Rubrika v našem listu «Darovi» nam je v veliko tolazbo. Pogledite to rubriko na zadnji strani v včerajšnjem številu! Zavezano celo kolono! Je to seznan darov za naše «Solsko društvo» od najrazličnejših krajev našega ozemlja in iz vseh slojev našega ljudstva. Priča o razumevanju pomembnosti tega društva tudi v zadnji naši vasi. Narod, ki vseprek, vkljub veliki gospodarski depresiji, toliko in rad žrtvuje za svoje kulturne naprave, si piše najustrešnejše sprave pred vsem svetom. Ne nekaterim človekom more takemu narodu odrekati spoštovanje in pravico do življenja, dostojnega kulturnega naroda! S svojo požrtvovalnostjo pa kaže svojo odlično voljo, da si izišli to pravico. Rubrika «Darovi» nam je v tolazbo v tem žalostnem času. Uverjeni smo, da bo ta rubrika čim obilnejša tudi odslej. Zvesti, da si moramo sami pomagati, da je v samopomoči naša rešitev in da polaga svoj kamen v podlago naše bodočnosti, kdor žrtvuje za narodno naobrazbo, naj vzpodbuja rejske, da bomo mogli kazati nasprotnikom: glejte narod ki hoče živeti!

Kazensko spravevalo (fedina penale). Kakor pod prejšnjo spravilavo je treba tudi sedaj priključiti različnim prošnjam spravevalo o neoplojnih raznih vedenjih. Ker smo razvideli iz različnih pismenih in usmenih vprašanj, da si naši ljudje delajo nepotrebne stroške z dosednjega spravevala, smatramo za potrebno, da pojasnimo zadevo. Tozadevno spravevalo se imenuje kazensko spravevalo (fedina penale) a izdajajo ga krajevne prokurature v Trstu, Gorici in Puli, vsaka za svoje okrožje. Kdor hoče imeti spravevalo, naj napiše kratko prošnjo, koleka prošnjo, ter priloži kako listino iztočnosti (n. pr. potni list; zadostuje tudi primerno potrdilo občne brez slike) ter kolek 4 lir (nominalna vrednost). Tudi če osebno prošnja za spravevalo, moraš predložiti gori omenjeno pismeno prošnjo. Vsa stvar pa se lahko obavi po pošti. — V Trstu izdajajo večkrat omenjena spravevala v ul. S.S. Martiri št. 4, III. nadstropje, soba 29.

Društvena vesti

«Zavarovalnica goveje živine» na Proseku bo imela svoj 16 redni občni zbor v nedeljo, 14. t. m. v gosp. društvu na Proseku ob 13. pop. Dnevni red: 1) pozdrav predsednika, 2) poročilo tajnika in blagajnika, 3) raznosterosti.

Z. M. D. v Juljski Krajini — Trst. Odborova seja se vrši v nedeljo točno ob 3. pop. v prostorih DKD. — Predsednik.

M. D. P. — Sv. Jakob. Danci ob 20.30 redna odborova seja s sledečim dnevnim redom: 1) predaja poslov starega odbora novemu; 2) prečitavanje zapisnika zadnje odb. seje; 3) odborov program z tekoče polulcije; 4) financa; 5) slučajnosti. — Naproseni so bivši, kakor tudi novoizvoljeni odborniki, da se seje polnoštevilno udeležijo. — Predsednik.

Iz tržaškega življenja

Slepar v hotelu. Pred sinočnjim je bil aretiran v nekem hotelu v ulici Geppa že večkrat kaznovani Ferdinand Milemot, star 59 let. Mož ima na vesti več sleparij kot las na glavi. In ravno radi tega so ga aretirali ter odpeljali v zapor v ul. Coroneo.

Tatovi na delu. Simona Galuppi, vratarica hiše št. 13 v ulici Maiolica je naznanila včeraj policiji, da so vdrli neznani tatovi v njeno stanovanje, ko se je za hip odstranila, ter odnesli nekoliko perila v približni vrednosti 350 lir.

— Sofer Josip Fedele je pozabil pred sinočnjim na sedežu svojega avtomobila v ul. Dante listnico s 600 lirami. Med tem časom pa, ko je šel v bližnje kavarno, je ukradel listnico neki deček. Pri tem pa je imel smolo: videli so ga policisti ter ga aretirali. Aretiranec se imenuje: Maurizio Gabas, star 15 let, stanujoč v ulici delle Ombrelle št. 2. Deček je bil prej že trikrat pod ključem radi tatvine.

Neznana smrt. Včeraj popoldne je umrl neznane smrti pred ljudskim vrtem v ulici Giulia Fran Mingotti, star 46 let, stanujoč v ulici XX. Settembre št. 86.

Pet kilogramov kave tatinskega izvora. Pred sinočnjim ob pozni uri so aretirali na krovu parnika «Sofia» brezposelnega pomorščaka Dominika Capolichija, starega 34 let brez stalnega bivališča. Pri njem so našli pet kilogramov lepe kave. Aretiranec je sprva trdil, da je do-

biti lavo v dar; končno je pa povedal po pravici: namreč, da jo je ukradel v kuhinji na omenjenem parniku. Spravili so ga pod ključ. **Ponarejen stolirski bankovec.** Včeraj je bila aretirana služkinja Alma Salo, stara 29 let, stanujoča v ul. III. Armata št. 12, ker je plačala v neki trgovini v ulici S. Lucia s ponarejenim stolirskim bankovcem. Aretiranka trdi, da ni vedela, da je bil bankovec ponarejen, kar je tudi verjetno, ker sprito ogromnega števila ponarejenih bankovcev, ki krožijo v prometu, ni nikako čudo, če jih nevede človek ne more razlikovati od pravih.

Med možem in ženo. Včeraj je prišla na rešilno postajo zasebnica Ana Ravalico stara 35 let, stanujoča v ulici della Tesa št. 35. Zenska je imela več bunk na glavi. Dejala je da jo je pretepel mož.

Vesti z Goriskega

Dutovlje. Dne 4. januarja t. l. se je otvoril prvi mesečni semenj v Dutovljah. Bil je zelo dobro obiskan. Na semenjišču je bilo nad 500 glav živine in tudi trgovcev in živinskih prekupevalcev je bilo precej. Kupčija je bila precej živahna. Tudi kramarski semenj je dobro uspel.

Aretirali so orožniki nekega Šavlija Stanka, ki je doma iz Lokavca. Ko je namreč zagledal orožnike v Sv. Križu, se jim je hotel skriti, zato so pa ti postali pozorni in so ga prešli. Pozneje se je izvedelo, da je tihotapec. Preiskali so njegovo stanovanje v Gorici, a niso našli nič posebnega, razen kolesa, o katerem trdi aretiranec, da ga je kupil. Kolo in tihotapca so za enkrat se pridržali.

Grgar. Orožniki so aretirali nekega Antona in Katarina Rijavec iz Ravnice, ker so našli pri njih pet kosov železa iz delov od granate. Res junaško, ko tega blaga se danes leži na ceste in se še nesreče godijo dan za dnem! V Gorici je pa tatov kot miši, kdo se zmeni zanje?

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Gospodnična ki je 16. decembra inserirala pod sifro «Tajnost» je napravljena da javi svoj natančen naslov, da ji določimo ponudbe.

Borzna poročila.

Tuja valuta na tržaškem trgu:
ogrske krome —75.— —75.
avstrijske krome —0250 00326
čehoslovake krome 57.50.— 58.—
dinarji 20.75.— 20.95
lejl 11.75.— 12.60
marke —19.— —21
dolarji 20.05.— 20.20
francoski franki 138.— —138.75
švicarski franki 379.— —383.—
angleški funti papirnati 93.80.— 94.20

Opozorjamo cenjene odjemalce, da se bo

PRODAJA INVENTARJA V KRAJEM ZAKLJUČILA

Corso V. E. III.
štev. 16
Telef. 10-08

ÖHLER

Corso V. E. III.
štev. 16
Telef. 24-24

Zdravnik
Dr. Fr. Jakončič
sprejema
v Gorici, Gosposka ulica 6, I.
od 9—11 in od 3—4.

ZDRAVNIK
Dr. F. ADDORRATI
sprejema
v Sežani štev. 47 od 10 do 12.

Najvišje cene plačujem za

APNENICE
tri velike, moderne pri
postaji Bivio - Nabrežina
se oddajo
Pojasnila daje uprava Edinosti.

K O Ž E
kun, zlati,
lisic,
dihurjev, vider,
jazbecov, mačk, ve-
veric, krto, divjih
in domačih zajcev.
D. WINDSPACH
Trst, Via Cesare Battisti št. 10
II. nadst., vrata 16
Sprejemajo se pošiljke po pošti.

PODLISTEK

OLD SLEWTH:

Tajinstveni kovčeg

Kriminalen roman iz ameriškega življenja.
Poslavenit Slavomir Josipovič.

Možakar se je bil komaj za trenutek obrnil in že je priskočil Manfred, ga pobil z jednim udarcem na tla, tako da mu je odletelo orožje. Detektiv je pobral samokres in mirno čakal, da se je možakar dvignil.

«Kje je mož, ki je govoril za menoj?»
«O», menil je mirno detektiv, «čim ga bom potreboval, že pride zopet. Ali nekaj vam povem: približno v sedmih minutah pride vlak in jaz želim, da se z njim odpeljem!»

«Na tak način se me ne iznebite!»
«Jaz pa mislim, da. Pojdite vendar z menoj!»

«Kam?»
«To boste takoj videli.»

«Pomignil mi je in v možakar mu je sledil nekoliko prisljano. Prekorajla sta proge. Cez nekoliko časa je povzel detektiv:

«Vi se hočete torej polastiti dama. Ali v to svrhu mi morate pojasniti vse natančno.»

«Zagotavljam vas, da je dama blazna in da je zbežala iz norišnice. Tega niti sama ne taji. Kaj hočete še več?»

«Pa saj vi niti ne hodite za njo zato, da bi jo zopet spravili nazaj v norišnico.»

«Kako veste to?»

«Vem še več, kot si mislite vi, in povem vam, da, če jo hočete dobiti nazaj, morate z menoj govoriti odkrito. Ponislate le, če vam je pravni zastopnik Dodge dal ta nalog, da se je polastite?»

Nehote je možakar vzkliznil začudeno kar je detektivu služilo kot važno priznanje.

Pravni zastopnik Dodge je v pravnih zadevah zastopal starejša moža, ki se je bil v C. baje umoril sam. O tem se je bil Manfred prepiral in vedel je tudi, da stari čudak ni bil ubožen nego celo milijonar ter da je kovčeg prihajal iz hiše, kjer se je bila žaloigra izvršila.

«Vidite torej, da mi je to znano in ne smete me imeti za tako neumnega. Obveščen sem tudi o umoru starejša Silverja.»

Možakar je zopet vzkliznil od začudenja:

«Kdo pa ste vi?»

«To je v zadevi brez pomena. Vsekako pa uvažujem moj svet in odpeljite se s prvim vlakom.»

«Mi ne pride na misel, če ne bi imel vzeti s seboj tudi dame.»

«Nikogar ne boste jemali s seboj in če se boste branili, vas primem.»

«Ste-li vi uradnik?»

«To že izprevidite.»

«Zakaj vedite, za vjetje te dame je razpi-